

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

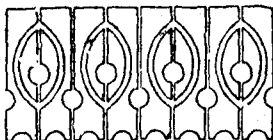
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

CUPRINSUL:

1 Justiția și corpul portăreilor, de: Nicolae Proștean, avocat.	5 Actele de stare civ., de: I. I. Mehedinți
2 Reflexiuni din prilejul conferințelor asupra navigațiunii române, de: Dr. Emil Dandea.	6 Cuvânt către consilierii comunali, de: Dr. Emil Dandea.
3 Furturile de vite, (răspuns) de: Ioachim Sas.	7 Răspuns la articolul apărut în „Adm. Rom.” No 6-1927 de: M. Gulácsy.
4 Către d-nii notari, de: Dr. E. Dandea	8 Activitatea Uniunii Generale.
	9 Ordonanțe cu caracter administrativ.
	10 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 250 Lei

ADRESA:

Notariatul — Primăria

p. u.

judetul:

A APĂRUT :

„Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitatea, diferite legi și regulamente, complectat cu explicare teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.

Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative.

Atragem luarea aminte a d-ilor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat.

Costul acestui volum de 1300 pagini este 300 lei.

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar al orașului Lugoj, notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul unui manual.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 15 lei de fiecare exemplar, care reprezintă costul recomandării, volumul urmând a fi trimis recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

A APĂRUT BCU Cluj / Central University Library Cluj

REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pașune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4. fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, còmposesorală) înregistrată în registrul personalelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județan Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

"	2	"	"	6
"	3	"	"	6
"	4	"	"	20
"	5	"	"	25
"	6	"	"	20
"	7	"	"	25

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele Uniunii notari-
-ilor profesori al școlii de notari, Lugoj. :-:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Dlor Notari, Dlor Colegi!

Proiectul legii generale a armonizării retribuțiilor bugetare intenționează, ca funcționarii de un grad și clasă ai unui departament să nu fie retribuiți diferit de funcționarii de același grad și clasă ai altui departament.

Se mai intenționează prin amintitul proiect, să cazeze diferitele sporuri și indemnități și în locul lor să pășească salariul unic, în hârtie calculat pe baza salariului —aur.

Prin acest proiect Ministerul finanțelor imparte pe salariații publici, în două categorii cuprinse în două grupuri mari de salarizare.

Salarizarea funcționarilor este împărțită în 36 tipuri (numite A, B, C, D, E, F, G și H) pentru salariul dela 15—90 lei aur, iar celelalte 28 tipuri (1—28) pentru salariul dela 100—4000 lei lunar salar aur.

Salariul se va plăti în lei hârtie și se va calcula multiplicând leul aur cu coeficientul stabilit din an în an pentru tipul respectiv în care este funcționarul încadrat.

Retribuțiunea funcționarilor se va compune din retribuțiunea de bază hârtie și în mod transitoriu, până la normalizarea retribuțiilor și din suplimentul de localitate și suplimentul de familie.

Retribuțiunea de bază aur este cea arătată la art. 4 a proiectului de Lege în dreptul fiecărui tip de retribuțiune.

Aceasta sumă constituie retribuțiunea totală brută.

După ce din aceasta retribuțiune totală brută se fac reținerile pentru pensie 10% și pentru impozite 5% suma care rămâne va fi denumită retribuțiunea primitoare.

Suplimentul de localitate nu poate fi considerat ca o indemnizație de chirie, ci ca un mijloc de egalizare relativă a condițiilor de viață ale funcționarilor și se calculează prin coeficienții cu cari se înmulțește salariul aur tip. Coeficientul se stabilește în cifre și fracții rotunde în fiecare an prin lege specială. Suplimentele

de familie sunt fixe și se acorda funcționarilor din ori ce localitate și din ori ce funcțiune și se compune din suplimentul de căsătorie și din suplimentul de copii.

În mod excepțional suplimentele de familie se stabilesc pentru anul 1927 ca supliment de căsătorie 200 lei hârtie lunar și ca supliment de copii pentru 1 copil 200 lei hârtie lunar, pentru 2 copii 400 și pentru 3 sau mai mulți copii 600 lei hârtie lunar.

Coeficientul pentru multiplicarea retribuțiilor aur de bază în scopul obținerii retribuțiilor de bază hârtie este fixat pentru anul 1927 cum urmează:

Pentru tipurile de retribuțiune: A, B, C, D, E, F, G și H.

Coeficientul 28; pentru tipul de retrib.	1—27
"	2—26
"	3—23.5
"	4—21.5
"	5—20.5
"	6—18.5
"	7—8—17
"	9—10—16
"	11—12—15.5
"	13—28—15

Încadrările individuale pentru anul 1927 se vor face cu avizul Comisiunii de numiri și înaintări, care funcționează conform statutului funcționarilor, pe lângă fiecare Minister. Acest aviz va fi aprobat de Ministerul respectiv și de Ministerul finanțelor.

La aceste încadrări se va ține seamă în mod obligator vechime minimă legală de salarizarea actuală a respectivului funcționar.

Toate ministerele de cari depind servicii cu caracter autonom, servicii județene sau comunale, sunt obligate a trimite până la 1 Iulie 1927 Consiliului Central propuneri de încadrare a tuturor funcționarilor acelor servicii în scară de retribuțiune urmând ca după acceptare să fie legitimate.

Prin derogare dela art. 76 și 77 ale Statutului func-

ționarilor public, titlurile școlare și academic sau echivalentul lor, dau dreptul la numirea în funcțiunile administrative, care și în toate celelalte funcțiuni ale Statului, județelor și comunelor într'un tip de retribuțiune, cum urmează :

Titlul de doctor sau echivalentul său în tipul 9 de retribuțiune ;

Titlul de licențiat în tipul 8 de retribuțiune ;

Titlul de bacalaureat sau echivalentul său în tipul 2 de retribuțiune.

În cazurile excepționale absolvenții de gimnaziu se vor putea primi în tipul 2 de retribuțiune de mai sus este dependent însă de celelalte, condițiuni suplimentare cerute prin legi speciale pentru diferitele categorii de funcțiuni (diploma de notar etc.)

Funcționarii cu titlul de doctor și licențiat pot fi avansați până la cel mai înalt tip de retribuțiune al ierarhiei în care se găsesc.

Funcționarii cu titlul de bacalaureat pot înainta până la tipul de retribuțiune 15 inclusiv

Funcționarii cu studii gimnaziale complete sau echivalentul lor pot înainta până la tipul de retribuțiunea 10 inclusiv.

Funcționarii cu studii primare sau fără studii pot înainta până la tipul 2 inclusiv.

La acest proiect de lege sunt anexate diferite tablouri din cari se constată cum sunt încadrați funcționarii.

Dintre acești mulți funcționari înșirăm aici câțiva spre exemplu.

1. Administratori agricoli și agronomi cu studii medii în tip. 5—11.

2. Administratori agricoli și agronomii cu școli inferioare în tip. 2—7.

3. Grefierul de judecătorie cu 4 clase secundare în tip. 5—6.

4. Grefierul de tribunal cu bacalaureat (fără examen special și curs) în tip. 10—11.

5. Impiegat de grea în tip 3—5.

6. Moașe primare în tip. 1.

7. Oficiant sanitar, soră de ocrotire în tip. 2.

8. Revizori de animale și examinatorii de cărnuri în tip. 2.

9. Plutonier majori în tip. 4.

10. Sublocotenent în tip. 8.

11. Dactilografii în tip. 3—5.

12. Pretorii în tip. 9—15, iar

16 Notarii și secretarii de plasă cu bacalaureat, curs administrativ și examen special în tip. 1—8, care corespund gradului de subșef de birou.

Domnule Coleg !

Aceasta încadrare jignitoare ce s'a făcut și se face corpului notarilor, a îndemnat prezidiul uniunii generale a notarilor comunali și cercuali din România să

reclame îndreptarea proiectului de armonizare a salariilor.

În 10—14 Aprilie a. c. subsemnatul, în calitate de președinte al Uniunii noastre, m'am prezentat cu d-nii Dr. Valeriu Pop, Teodor Crăciun și Ioan Popovici delegații Uniunii la d-l ministru de interne Octavian Goga înaintând memoriul nostru prin care cerem echivalarea funcțiunei de notar comunal cu funcțiunea de șef de serviciu și încadrarea în tipul corespunzător acestei funcții, iar a funcțiunei de secretar de notar cu aceea de șef de birou și încadrarea în tipul corespunzător acestei funcții.

D-l ministru de interne, care cu propuneri pentru rectificarea anteproiectului legii generale a salarizării a fost cerut deja, ca notarii și secretarii de plasă asimilați acestora, să fie încadrați în tipul de salar 2—10, corespunzător gradului de șef de birou pe care grad II și au notarii conform art. 371 din legea administrativă — a primit memoriul nostru și imediat s'a și trimis d-lui președinte al Camerei spre a fi luat în seamă cu ocazia dezbaterii proiectului.

S'a înaintat acest proiect și exelenței sale d-lui prim-ministru precum și d-lui ministru de finanțe.

Noi fiind ajutați de concursul binevoitor al neobosiților noștri sprijinitori d-l Dr. Nicolae Ionescu, d-l Roșca senatori și d-nii Dr. Petru Nemoian, Dr. Nicolae Imbroane deputați ne-am prezentat și la ministerul de agricultură, unde d-l ministru Busuiocescu ne-a primit cu o deosebită amabilitate înaintându-i din nou memoriul Uniunii relativ la sessia notarială. D-l ministru ne-a declarat limpede, că înțelege situația notarului și a luat măsuri să fie, cât e posibil, satisfăcută cererea.

Prezidiul a fost cerut încă în luna Ianuarie a. c. majorarea taxelor pentru lucrările particulare redactate de notari, s'a ordonat să se întocmească regulamentul provăzut în art. 372 din legea administrativă despre felul actelor, cari se pot redacta de notari.

Consiliul superior adm. a cerut avizul ministerului de Justiție.

Delegația a intervenit și în aceasta chestie, în 15 Aprilie am primit dela d-l senator Dr. Ionescu următoarea telegramă : D-l ministru de justiție aprobă toate desideratele dv. Avizul cerut s'a dat.

Munca delegației nu este încheiată pe 3 Maiu a. c. am convocat la Cluj ședința consiliului de administrație al Uniunii noastre și atunci se va decide ce mai este de făcut.

Ținem de o datorie sufletească să mulțumim dlor miniștrii, dlor senatori și dlor deputați pentru sprijinul și concursul binevoitor.

Lugoj, la 18 Aprilie 1927.

Alexandru Buha

Preș. Uniunii Gen. a Notarilor Com. și Cerc. din România.

Justiția și corpul portăreilor.

În „Universul“ din 7 Aprilie a. c. s'a anunțat că guvernul ar intenționa în scopul unificării justiției a introduce în provinciile alipite dreptul civil din vechiul regat și procedura civilă din Ardeal și Banat peste toată țara.

A abroga legea nefastă de accelerare și a introduce procedura civilă practică în provinciile alipite dela fosta Ungarie ar fi o idee salutară căci deși legea aceasta de procedură civilă din anul 1912 practică în toată Ungaria totuși nu e o lege ungară ci o lege care s'a staverit după practica cea mai corespunzătoare uzată în Anglia, Elveția și Germania în cari țări nu se cunoaște Corpul Portăreilor și în procedura aceasta Corpul Portăreilor nici nu are drept de existență cu atât mai mult cât e un balast pentru justiție și nu are înțeles în legislația modernă.

Cumcă instituțiunea aceasta există în Franța și de acolo s'a introdus și în vechiul regat pe lângă tribunale încă nu dovedește ca aceasta instituție ar fi bună. La noi unde avem notari publici cari provăd protestele polițelor și pot fi încredințați și cu efectuarea de execuții și sevestre ai susținea numai pentru înfăptuirea de înmanuări, cari și așa se fac prin agenții de polițe nu au nici un rost. Taxele cari le încasază portăreii pentru înmanuări, și la cereri de execuție deși sunt destul de mari dar nici pe departe nu acopere cheltuelile ce le are statul cu susținerea acestei instituții.

A nu introduce o lege chiar dacă e bună — și cum că e o lege perfectă, au recunoscut-o toate capacitățile juridice din străinătate — numai că a fost practică în Ungaria de la care ne-am deslipit, e o absurditate și arată o micime de suflet. Ce e bun și folositor trebuie să luăm și dela dușmani cu atât mai vârtos când n'avem ceva mai bun a pune în loc.

Introducându-se procedura civilă din Ardeal în toată țara de sine ar cădea instituția „Corpul Portăreilor“.

Iar persoanele din cari e compus, dacă au calificăția juridică s'ar putea numi de magistrați și ajutori de judecători, iar cei fără calificăție s'ar putea pune de grefieri și personal auxiliar pe lângă tribunale și judecătoriile mixte, unde și așa e mare lipsă de personal auxiliar. Și ca atari având calificăție ar putea fi delegați la efectuarea execuțiilor.

Introducându-se procedura civilă din Ardeal și în vechiul-regat instituțiunea portăreilor și acolo ar putea fi înlăturată (introducându-se) numindu-se notari publici dintre corpul avocaților mai bătrâni ce nu ar costa statului absolut nimic.

Cu privire la codul civil din vechiul regat ce se zice că s'ar introduce în toate provinciile alipite, cu aceasta introducere nu ar trebui să se grăbească guvernul căci a unifica o lege așa de importantă precum e dreptul civil rece-re un studiu profund și îndelungat ca să nu vatem simțul de dreptate uzat în deosebitele provincii cu deosebire și privire la dreptul de moștenire și dreptul de proprietate normalizat prin cărțile funduare. Celelalte părți ale dreptului civil bazate pe dreptul-roman nu pot avea o înrăurire mai jignitoare, prin urmare nu recer o modificare mai esențială.

Ar fi deci consult ca să se abroage legea de accelerare care se poate numi mai mult de împiedecare și să se înlătoreze corpul portăreilor cari numai împiedecă mersul normal al justiției.

Nicolae Proștean
advocat.

Reflexiuni din prilejul conferințelor asupra navigațiunii române.

de Dr. Emil Dandea, doctor în drept și în științele de Stat.

Purced dela mine când cred că oamenii de administrație urmăresc cu dragoste și interese chestiunile și problemele economiei politice. Un sfert de ceas ocupat cu o asemenea lectură, — care reîmprospătează cele învățate pe la școlile superioare sau cetite în diferite reviste și în parte verificate de noi însine cu

evenimentele mondiale cari sau succedat — este pentru un om de administrație o adevărată recreație sufletească, după măruntele daravele cari trebuie să le soluționeze toată vina.

Acesta este imboldul care m'a îndemnat să scriu în aceasta revistă micul studiu care-l cred de folos și interesant pentru unii dintre

colegii din administrație.

* * *

În timpul din urmă problema navigațiunii noastre naționale se pomenește tot mai des. În toamnă a făcut rondul presei românești știrea, că guvernul ar fi hotărât afectarea sumei de 50 milioane lire italiene pentru dezvoltarea S.M.R. Acum se comentează conferințele a căror serie s'a început în prezența A. S. Principele Nicolae și cari conferințe sunt menite să atragă interesul general spre chestiunea navigațiunii românești.

Într'adevăr importanța pentru un Stat a existenței navigațiunii sale proprii și puternică, — nu se poate sublinia îndeajuns. Nu aflăm nici un caz în istorie, că o națiune sau o țară să fi fost puternică, până nu a înțeles să-și creeze o flotă impunătoare. Iar de altă parte, State mici — uneori și numai singuraticile orașe — au stăpânit lumea economică și din punct de vedere politic, bazându-se numai pe navigațiunea lor intensivă și puternică. Fenicia, Grecia, Cartagena și Roma, apoi Veneția, orașele Hansei (Hamburg, Brema și Lübek,) Spania, Olanda, Franța și Anglia cari s'au perindat în stăpânirea lumii, toate s'au bazat pe o navigațiune proprie și puternică. Flota comercială și de război a fost la toate, oarecum, măsurătorul inteligenței și puterii productive a națiunii respective. Influența ce o are flota, ca avere națională, asupra vieții materiale și spirituale a unei țări este surprinzătoare chiar. Economistii sunt de acord, că o țară numai așa își poate asigura în mod permanent balanță comercială activă, dacă să organizează conform legii economice formulate de economistul Friedrich List așa: „Să nu vindem materii brute, ci numai mărfuri fabricate. Să nu importăm decât materii prime și produse tropice, dar și acestea numai în schimbul exportului fabricatelor“. Statele cari au urmat — și până au urmat — conștient sau inconștient — aceasta politică economică, au devenit și au rămas puternice. Teza se poate verifica începând cu Veneția și orașele Hansei, până la Olanda, Germania și Anglia. Dar fără navigațiune nici măcar imagina nu se poate practicarea acestei politici. Sub flotă înțelegem aici un suficient parc de vapoare comerciale și accesoriile indispensabile: flota pentru apărare și fabriciile pentru construcțiunea și repararea vapoarelor. Istoria, îndeosebi cea a Angliei și Americii, o dovedește, că posesiunea acestora, secundată de o politică pricepută și cu tenacitate urmată întru protecțiunea industriei și a navigațiunii naționale,

produc înflorirea economică, culturală, încredere în sine: puterea națiunii.

După cum am arătat însă, pentru a ajunge treptat-treptat aicea, trebuie o aplicare pricepută a sistemului de protecțiune. Acesta trebuie să fie elastic, totdeauna acomodat împrejurărilor, gradului de dezvoltare a industriei și navigațiunii naționale. Încurajările vor produce repercursiuni una asupra celeilalte și ambele vor favoriza și plusproducțiunea agricolă. Căci cu industrializarea țării piața internă a produselor agricole va crește. Nu numai că se va consuma mai mult, dar cumpărarea pentru prelucrare încă va fi în favorul agriculturii. Totodată piața internă este cea mai sigură căci ea nu poate fi închisă prin război sau prin taxe străine de import.

Măsurile de protecțiune, este drept, nu sunt între fazele la modă. Ci că ele ar fi contrare spiritului de libertate publică. Totuși, deja Montesquieu a recunoscut că: „comerțul nu este supus nicăiri (la mai mari limitări ca la națiunile libere, el nu este nicăiri mai puțin limitat, ca la cele despotice guvernate“. (La Montesquieu despotice și rău, este unul și acelaș lucru.) Marele Napoleon s'a exprimat așa: „O națiune, care între împrejurările existente ar urma principiul comerțului liber, trebuie să devină praf și pulbere“. Iar un american spiritual spunea despre propaganda engleză pentru „comerțul liber“, că: este, ca cele mai multe fabricate engleze, nu atât pentru folosință proprie, ci pentru export inventată“. Și avea dreptate.

Într'adevăr, pentru a proteja industria sa textila în dezvoltare, Anglia a interzis odinioară, cu desăvârșire, importul în țară a stofelor și mătăsurilor din India, propria sa colonie. Dar în acelaș timp — pentru a-și dezvolta navigațiunea — transporta ea, pe vapoarele sale stofele acelea: eftine din India în Portugalia și în alte țări, cari n'au înțeles să-și protejeze industria în navigațiunea. Urmarea a fost, că industria acestor din urmă țări a fost distrusă de produsele eftine ale Indiei. Navigațiunea engleză, din contră, s'a întărit și industria s'a perfecționat prin protecțiunea ce i-s'a dat. Este drept că englezii au trebuit să se indostulească un timp oarecare cu calități inferioare celor din Indii. Ba ei au plătit chiar și mai scump textilele și mătasa inferioară, fabricată acasă. Dar conducătorii Statului au fost conștienți de rezultatul care l-a și produs protecțiunea: prin sacrificiul temporal al consumătorilor producătorii de textile englezi au câștigat iscusința și forța necesară, ca mai târziu, să bată ori ce

conurență. Au sacrificat valori temporale, pentru a câștiga energie, superioritate permanentă.

Navigațiunea engleză, și ea s'a întărit tot în urma unor măsuri de protecțiune luate în ciuda teoriilor lui Adam Smith. Mărirea Angliei au făcut-o cârmuitorii ei înțelepți, cari nu au despărțit pentru nimic scopurile economice de cele politice. Mai ales nu pentru fraze la modă.

Ei au luat la timp măsuri prohibitive contra navigațiunilor străine, până când acele erau superioare celei engleze. S'au instituit prime pentru navigațiunea națională. Corăbiile le cumpărau englezii dela străini. În urma protecțiunii Statului s'au înființat fabrici în țară, cu toate că lemnul de construcțiune se importa, nu era la îndemână, cum ar fi cazul la noi. Statul a trimis anume oameni, să învețe pescuitul de heringi dela olandezi și prinderea balenelor dela locuitorii golfului Biskayic, cari erau renumiți în indeletnicirile acestea. S'au acordat prime pentru peștele vânat de englezi. Imigrarea în țară a energiilor producătoare (industriași, fabricanți, capital) a fost totdeauna încurajată și atrasă prin măsuri de protecțiune.

După ce a câștigat superioritatea industrială, comercială și navală, Anglia începe să propage libertatea absolută a acestora, știind, că libertatea înseamnă acum dominațiunea ei. Prin propagandă și contracte de comerț reușește să convingă pe concurenții ei, că măsurile de protecțiune ar fi inutile, ba chiar dăunătoare. Așa prin „contractul comercial Meuthen“ Anglia ia din mâinile germanilor și olandezilor importantul comerț cu Portugalia, care devine piață sigură pentru produsele industriale engleze, spre ruina propriei ei industrii.

Anglia a recunoscut curând adevărul, că libertatea de comerț și industrie înseamnă dominațiunea celui mai tare. De aceea a lucrat și reușit să fie ea cea mai tare, și numai după aceea a început să adore libertatea aceasta. În urma acestei politici, Anglia, care s'a crezut obligată să-și apere industria textilă de concurența propriilor ei colonii, este azi, cea mai mare țară exportatoare de textile. Și până când în secolul al 14-lea era așa de săracă în fer, că a prohibit exportul, — începând cu secolul al 19-lea, Anglia produce mai multe articole de fer și oțel, ca toate celelalte țări împreună. Țara latifundiilor și a turmelor de oi, așa s'a transformat în stăpâna lumii de azi, cu toate că pe timpul reginei Elisabeta era încă întreg comerțul, industria și navigațiunea ei în mâni străine.

Politica de protecțiune a dezvoltării — fie și cu mari sacrificii — a propriilor puteri productive au condus Anglia la independență economică, bogăție și dominațiunea lumii. Aceiași politică de protecțiune este și la baza puterii Statelor Unite din America, a Germaniei, Japoniei, etc.

Pentru a-și sprijini dezvoltarea navigațiunii lor, deja orașele Hansei au adus lege, că exportul de pe teritoriul lor nu este admis, decât pe corăbiile indigene.

Am amintit cum un american descoperise, că „libertatea de comerț“ este o marfă fabricată în Anglia, — pentru export... Într'adevăr, toate strămtorile și drumurile de mare sunt în puterea ei. Ea face azi transporturile lumii întregi, cum le făcea odinioară Veneția. Industria ei este mai presus de ori ce concurență. Prin urmare „libertatea“ înseamnă dominarea nelimitată a Angliei! Înainte erau timpuri — și nu așa demult — când Anglia folosea nu numai barierele de vamă pentru protecțiunea comerțului și navigațiunii sale, dar chiar și războaie. Dar nu mai de mult ca la 25 Noemvrie 1926 am putut citi în ziarele noastre următoarea telegramă: „Londra (Rador). Camera Comunelor a adoptat în a treia lectură proiectul de lege, hotărând ca produsele industriale străine vor trebui să poarte o marcă, indicând numele țării de origină“. Oare nu poate fi aceasta dispozițiune o măsură de protecțiune de primul rang? Englezul conștient și disciplinat îi este suficiență aceasta măsură, ca societățile de transport să nu primească pe bord asemenea articole pentru Anglia, comerciantul să nu le pună în vânzare și consumentul să nu le caute.

***

Din exportul României Mari abia 10% se face sub pavilion propriu. La import proporția este, sigur, și mai redusă. Am citit de repeti-te ori în ziare, că vasele străine sunt mai binturate la vămuire, control etc., chiar în porturile noastre. Oare nu ar fi timpul suprem, ca să schimbăm regimul acesta cu unul de protecțiune a navigațiunii naționale, care este tăria economică și politică a unei țări. Ce este slab, trebuie sprijinit până se întărește. Economiștii cari afirmă că d. e. navigațiunea engleze și americană s'a întărit nu pentru, ci cu toată că a fost protejată, — afirmă același lucru, ca un pomicultor, care ar susține, ca vlăstarul de arbore a crescut drept, în ciuda îngrijirii date și nu tocmai pentru că i s'a dat aceasta îngrijire.

De ce nu am urma și noi exemplul primelor de import și export pe vase românești? Sacrificiile nici nu ar fi prea mari — avem puține vase — și ele s'ar recompenza cu prisosință și la noi, prin câștigarea energiei de producție, sporului parcului de vapoare. Aceasta și în ce privește încurajarea industriei, comerțului național, ca și majorarea producției agricole, perfecționarea ei calitativă. Altcum toate aceste ramuri de economie națională se dezvoltă și una prin alta. Ele sunt un complex, o unitate, care compune energia, puterea națiunii.

Astfel fiind vom înțelege, că acel sistem economic, aceea politică este cea mai bună, care corespunde mai mult împrejurărilor unei țări din punctul de vedere a întăririi forțelor ei productive și al asigurării progresului ei viitor. Nici o altă deviză nu se poate urma fără pericol. Libertatea comerțului ne poate fi foloșitoare numai după ce am ajuns la înălțimea celorlalte țări ca forță și capacitate de producție și de transport maritim.

Navigațiunea noastră, pentru a se dezvolta, are nevoie de un regim de protecțiune. Numai așa vom putea ajunge la un parc de vapoare, care să aibă capacitatea să transporte cel puțin exportul țării. Spre acest scop fiecare generație, fiecare guvern trebuie să continue opera unde a lăsat-o antecesorul seu.

Unitatea națională cucerită odată, este datoria de onoare a țării și interesul ei vital, ca să-și asigure o navigațiune puternică bazată pe o industrie și producțiune agricolă modernă. Asemenea Dunărea trebuie să devină totașa de românească, pe cât de englezească este Tamisa, franceză Seina sau cât de germană este Elba.

Un popor care se simte chemat să cuce-

rească un loc de frunte între țările cari îl înconjoară, va depune muncă și aduce jertfe pentru acest ideal, după cum a adus pentru înfăptuirea unității sale. În primul rând trebuie să ne creem o industrie într'adevăr națională, căreia apoi, va trebui să-i asigurăm cel puțin piața internă. Navigațiunei românești trebuie să-i asigurăm la rândul ei cel puțin exportul și importul nostru. După cum vom înainta spre situațiunea aceasta, așa va prospera, paralel agricultura; Și în unitate armonică cu prosperarea materială va înflori cultura, morala și artele.

Profesorul Bărbat dela universitatea din Cluj spune undeva:

Oricât am fi de potrivnici ideilor Marxiste, cari pretind că factorul economic este singur acela care provoacă progresul și invențiile pe cari noi le atribuim și altor impulsioni omenesti mai înalte, totuși trebuie să recunoaștem că este adevărată teza profesorului Hettner dela Heidelberg, că dintre toate manifestațiunile umane numai acelea rămân în cele din urmă și hotărăsc de soarta culturii, cari corespund și unor nevoi economice fundamentale“.

Necunoașterea sau mai bine zis neaplicarea acestui adevăr a dus la prăbușire — deși pe căi deosebite — marea cultura elenă ca și mai târziu, cea romană.

Ori, problema tratată mai sus este una dintre cele „eminamente“ vizate de Hettner.

Aceste reflexiuni ni le stârnește seria conferințelor despre navigațiunea română.

Să se afecteze deci cele 50 milioane lire italiene pentru dezvoltarea S. M. R și să se observe o continuitate în preocuparea aceasta și în crearea industriei și comerțului într'adevăr românesc.

FURTURILE DE VITE

(Răspuns)

De obicei se fură vitele cari nu sunt păzite, sau se aleg din cârduri câte-va, căci astfel nu se poate observa imediat lipsa și hoțul și poate câștiga timpul necesar ca să se depărteze și să poată virde vitele furate înainte de a i-se da de urme. Sunt cam rari furturile în regiunile cu pășuni puține, unde vitele numai rare-ori noptează în liber și sunt dese numai în regiunile muntoase și în acelea de șes numai unde anumite specii se țin afară și zi și noapte. Foarte rar se aude despre furturi din grajduri. Din cele de mai sus reiese

că în prima linie paza bună preîntâmpină primejdia rea.

În Ardeal a existat mai înainte și există și astăzi până la distanța de 30 Km. dela graniță cadastru de vite și acolo, unde este cadastru nu se prea aude că s'ar fi săvârșit vre-un furt de vite.

Cadastrul n'a fost și nu este o măsură pentru împiedcarea furturilor de vite, ci tinde mai mult a preveni contrabanda și chiar din acest motiv e impus numai până la o oare-care distanță dela graniță. Ar fi de

bine dacă s'ar introduce cadastrul pe întreg cuprinsul țării, fiind acesta pe lângă altele și un serviciu statistic, chemat a ușora formarea atâtor evidențe și recensământuri, dar nici prin introducerea acestui serviciu nu s'ar putea curma furturile, ci poate s'ar mai rări, căci pe lângă faptul, că se scrie în ziare despre furturi de vite, se scrie și despre falsificări de bani, cari dau mai mult de lucru acelor cari le practică, decât falsificarea unui bilet de vite, fie acela cu — sau fără filigrame.

N'ar trebui să mai insist asupra chestiunii cadastrului, cunoscută aproape de toți cititorii acestei reviste, însă invitat de d-l Ilie Iacobescu, autorul articolului cu titlul de mai sus publicat în No. 3. al acestei reviste, trebuie să mă gândesc și eu la mijloacele cu cari s'ar putea desființa furturile de vite.

Măsura propusă de autorul articolului susmenționat e inaplicabilă, chiar din motiv, că se leagă de biletul de proprietate chemat să însoțească vita dela naștere până la moarte, fără a se arăta și felul materialului (piele, pergament sau oțel) din care e a se confecționa un atare document, care să poată exista până la moartea vitei respective, fără a se arăta din câte coale trebuie să se compună, ca să se poată folosi pentru toate târgurile la care e sortită câte-o vită să se imbie spre cumpărare.

Cea mai bună măsură pentru împiedecarea furturilor de vite, este evidențierea vitelor cu toată rigoarea, iar o evidențiere corectă se poate face prin introducerea dispozițiilor relative la cadastru aplicate în zona de frontieră, augmentate cu câte-va noi, cari ar fi:

La fiecare comună trebuie să se înființeze evidențe despre proprietarii de vite și vitele ce posed aceia, separat pentru fie-care specie de vite, în care urmează să se introducă vitele în cel mult 8 zile dela naștere, conform insinuării proprietarilor.

Pentru fiecare proprietar trebuie să se deschidă câte-un cadastru (condică) de vitele ce posed, în care urmează a se înscrie vitele cornute trecute de 6 luni, servind ca bază la introducerea biletele de vite prezentate și depuse în cadastrul respectiv și evidența vițelilor. Numărul biletului eliberat pentru vânzarea vitei trebuie înscris după caz în evidență sau în cadastru, iar vita vândută se va scoate din evidență sau din cadastru numai dacă respectivul proprietar produce o adeverință despre transcrierea dreptului de proprietate pe un alt proprietar dela autoritatea care a transcris dreptul de proprietate. Această adeverință poate fi uniformă și ar avea să conțină numărul sub care s'a făcut transcrierea, numele cumpărătorului, numărul biletului de vite, autoritatea care a făcut transcrierea, după șablonul:

No...../19.....

Vit(ă)le descris(ă)le în biletul No..... dela comuna.....s'a(u) transcris pe numele cum-

părătorului..... domiciliat în.....
..... la..... 19.....

L. S.

manip. bilet. de vite.

Pentru vitele tăiate și pentru cele donate încă trebuie să se elibereze bilete de felul celor de vânzare, iar clauzula de transcriere poate cuprinde în sine:

No...../19.....

Vita descrisă pe contrapagină s'a.....

..... la..... 19.....

manip. biletelor de vite.

în șirele goale se poate înscrie ce s'a făcut cu vita, adică s'a tăiat pentru consumație publică sau casnică, a murit, a fost donată lui X din comuna Y.

Ori-ce caz de moarte trebuie insinuat în cel mult 3 zile în caz de epidemii ravagioase și imediat în alte cazuri, pentru-ca să se poată face verificarea și pentru-ca să se poată lua eventualele măsuri pentru combaterea morburilor epidemice. Verificare se va face prin proces verbal dresat cu proprietarul și vecinii săi, iar în caz, că vita a murit la pășune, cu păzitorul de vite Verificarea se poate face și verbal de către medicul veterinar, dacă acesta a văzut vita înainte de înhumare, în care caz procesul verbal amintit mai sus nu mai are loc.

Fiecărui proprietar 'i-se poate elibera un extras de pe cadastru și evidență, cu care să-și justifice dreptul de proprietate în mod interinal asupra vitelor ce posed. Acest extras ar fi:

DOVADA.

..... locuitor în.....
posede conform cadastrului No.....

(numărul și culoarea vitelor)

și la poz..... din evidență.....

.....(sexul și culoarea vițelilor).

..... la..... 19.....

L. S.

semnătura autorității.

Biletele de vite se eliberează cu valabilitate de un an. Ele trebuie să fie imprimate de stat, cu timbru sec și cu număr de control. La eliberarea biletului nou se va detrage cel vechiu și se va depune la arhivă, după-ce s'a menționat și pe el numărul și data eliberării biletului nou. În caz de pierderea unui bilet înainte de expirarea unui an dela eliberare, se va publica anularea lui în M. O. jud. și un ziar și la 30 zile după apariția publicării de anulare se va elibera un

bilet nou, pe care se va menționa, că ține locul biletului No. . . . anulat.

În fiecare an trebuie să se facă barem odată încadastrarea vițelilor din evidență, când un organ al primăriei trebuie să vadă vițelii și să le înscrie semnamentele punctuos. Pentru-ca un vițel să nu se poată prezenta de două ori, fie-care vițel trebuie înfierat, iar în evidență trebuie să se înscrie în dreptul fiecăruia ziua în care a fost înfierat. Tot cu ocazia încadastrării se poate face și verificarea biletelor de vite, iar cele mai vechi de un an se vor detrage cu ocazia verificării așa, că nici-un bilet n'ar rămânea disponibil spre a se putea folosi într'alte părți.

Caii, porcii și oile se vor înscrie în evidențe a parte, cari trebuie să conțină: No. curent, sexul, culoarea, semne deosebite, etatea, justificarea dreptului de proprietate. Aceste evidențe trebuie să fie individuale, la fel cu cadastrul și pe ele trebuie să se menționeze (pe copertă) No. curent, numele proprietarului, No. cășii. Atât evidențele, cât și cadastrul, vor fi așezate după numărul cășii, căci astfel nu mai trebuie index separat pentru aflarea lor. Evidența vițelilor va cuprinde în mod cronologic toate nașterile, având rubricile: No. curent, numele proprietarului, sexul, culoarea, data nașterii, data însinuării, trecut la cadastrul No. sub poz., tăiat, mort, vindut, No. biletului, observări. La observări se va trece numele și domiciliul proprietarului nou.

Fie-care proprietar e dator a însinua pentru încadastrarea vitele cumpărate sau aduse la pășune din alte comune, în timp de 8 zile socotite dela aducerea vitei în comună.

Pentru neglijarea ori-cărei fel de însinuare trebuie să se statorească în prealabil anumite pedepse, de a căror încasare să fie făcut răspunzător manipulantul biletelor de vite.

Respectându-se cele de mai sus, ori-ce furt de vite ar deveni imposibil, iar persoanele dubioase pot fi ușor descoperite, că sunt proprietari factici ai vitelor ce posed, întrebându-se la locul de origine, înscriși în biletul de vite, dacă de fapt pe numele lui X s'a făcut transcrierea sau pe altul.

MODELE.

Județul.....

Plasa.....

Comuna.....

No. cășii.....

Cadastrul proprietarului

(pătrat de coală, cu 10 file).

Numărul curent	Data înscrierii	Sexul vitei	Culoarea, data nașterii	Semne deosebite, marca (fierul)	Inscris în baza biletului No. sau evid. poz.	Bilet nou No. com. și No. de control	Observări. Transcris pe numele lui cu No..... al (autoritatea care a făcut transcrierea)

(rubrici câte incap pe 1/4 coală).

II.

Regatul României.
Județul.....

Sigilul Adm. Financiare
și No. de control.

Timbru
sec

BILET DE VITE.
Valabil 1 (un) an.

Comuna.....
No...../19...

Plasa.....

Numele proprietarului domiciliu și No. cășii	
Numele mănătorului	(Se va controla pe baza buletinului biroului populației)
Numărul vitelor	
Sexul vitelor	
Culoarea vitelor și semne deosebite	
Anul nașterii sau etatea în ani, dacă data nașterii nu e cunoscută	
Unde se mână? (Localitatea)	
Locul nașterii și No. biletului anterior	
Poziția din cadastru sau evid. și marca comunei	
Observări	(certificarea sănătății, adecă a faptului, că în comună n'a bântuit vre-un morb epidemic sau dacă bântuit, carantina a fost ridicată de 40 zile)

Dat la ..... 19.....

manipulantul biletelor de vite.

Pe bilete se mai pot imprima dispozițiuni sanitare veterinare și dispozițiuni privitoare la pedepsirea aceloră, cari se folosesc de bilete false.

III.

(Dosul biletelor de vite).

Loc pentru aplicarea timbrelor suplement. și de ajutor.

Acest bilet de vite se poate întrebuița pentru o vită ..... (după-cum e biletul), iar pentru fiecare bucată înscrisă în plus în el se va aplica timbru suplementar în valoarea timbrului sec de pe verso.

Culorile	(Certificat sanitar).
	Certificatul sanitar se prelungește cu 10 (zece zile) vit... se mână la ..... la ..... 19.....

semnătura autorității.

(Formulă de transcriere).

Vit..... de pe verso..... a cumpărat..... din ..... la ..... 19.....

manipulantul biletelor de vite.

(II. Formulă de transcriere).

Din vitele de pe verso..... buc. a cumpărat..... din..... Bilet nou No. .... la ..... 19.....

manipulantul biletelor de vite.

(Vezi mai sus modelul pentru donațiuni și tăieri).

IV.

Condică pentru înscrierea biletelor de vite eliberate.

No. curent	No. de control	Numele proprietarului	Descrierea animalelor, semne și etatea	Poziția din cadastru sau evidență	Se mână la	Observări. Inoirea certificatului sanitar și mânărea
------------	----------------	-----------------------	--	-----------------------------------	------------	---

V.

Condică pentru transcrierea biletelor de vite.

No. curent	Numele vânzătorului	Numele cumpărătorului	Descrierea animalelor	No. biletului vechiu și autoritatea care l'a eliberat	Observări
------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	---	-----------

Cele de mai sus în partea cea mai mare sunt lucruri vechi ce se practizează deja în Ardeal, iar modificările propuse sunt numai pentru cazul, că de fapt s'au stârnit îngrijorări și la autorități din cauza furturilor de vite și s'ar putea aplica eventual în regiunile mai periclităte, unde mijloacele ce stau la îndemână nu sunt suficiente pentru curmarea furturilor de vite, iar pentru cazul, că s'ar găsi de potrivite, s'ar putea aplica pentru întreg cuprinsul țării. Nu incape îndoială, că dau un lucru nou, destul de migălos, dar duc la ținta urmărită.

Ioachim Sas, notar.

Către Domnii notari. Instruirea consilierilor comunali.

În provinciile alipite, noi românii, abia în urma legii pentru unificarea administrativă din 14 Iunie 1925 luăm parte activă în număr mai mare în viața gospodăriilor comunale. În special în Ardeal elementul românesc era exclus din consiliile comunale. Aceasta nu numai în orașe, unde eram cu desăvârșire excluși din consilii, dar și în comunele curat românești. Ne mai amintim doară viu, cum se administrau și aceste din urmă. Ne fiind nici un străin în comună, stăpânitorii de pe vremuri trebuiau să tolereze primar și consilii compuse din români. Dar nu voința alegătorilor puneau primar și alegători. Nu era vot universal, ci vot censitar și pe față, deci opresorul avea lucru ușor: prim-

pretorul cu notarul străin puneau consilii și primari după chipul și asemănarea lor, oriunde voiau. În comunele unde exista câte un conte ori alt mare proprietar, — orice mișcare administrativă nu se făcea decât după dorința lui.

Chiar și față de poporul maghiar se purtau așa „domnii” unguri. Nu este deci mirare că la începutul anului 1919 când s'a preluat administrația Ardealului de către autoritățile Statului Român, abia se aflau oameni cari să îndrăznească a ocupa funcțiunile administrative, de cari eram atât de străini înainte.

Și mai natural este, că elementul laic „autonom” chemat la viață administrativă intensă și activă prin

Pentru cununați:

Numărul	Anul	Luna	Ziua	Numele, pronumele și meseria mirelui	Locul locuinței mirelui	Numele miresii și al păriților ei	Locul locuinței miresei	Intru întâia, a doua sau a treia cununie	Ce vârstă are fie care		Numele, pronumele și meseria mirei și mires.	Iscălitura obrazului bisericesc, nunul și nuna
									mirele	mireasa		
unu	1861	Octombrie	douăzeci și două	Radu Argintiu plugar	comuna Valea	Stana Ghița Olariu	comuna Dealul	Întăia	24	19	Radu și Lena Lobodă, plug.	Preot,

Examinând aceste (acte) formulare, de care se servea bătrânii, vedem că cuprind aproape aceleaș date pe care le conține actul de stare civilă redactat de cele mai noi regulamente, — dar nu conține un neadevăr convențional, că pruncul a fost înfățișat înaintea ofițerului de stare civilă.

Nu cred că vre un prunc să se fi înfățișat vreunui ofițer al stărei civile sau vre-un ofițer de stare civilă să se fi transportat la locul unde s'a născut prun-

cul, totuș toate actele mărturisesc sub semnătura ofițerului de stare civilă și a comparanților, că li s-a înfățișat pruncul.

Cât de neadevărată afirmare făcută de funcționarul public!

Oare, nu ar fi mai practic niște condici pentru înregistrarea cazurilor de stare civilă, ca formularul de mai jos?

ACT DE NAȘTERE No. _____

Din _____ al copilului _____ întocmit
(data) _____ (pronumele și numele de familie)

în localul primăriei comunei _____ din județul _____

Data nașterii pruncului			Pronumele pruncului	Numele de familie	Sexul	Locul nașterii	Pronumele și numele părinților	Profesia	Domiciliul		Legitim recunoscut sau nelegitim	Observări
Anul	Luna	Ziua							Comuna	Județul		

Acest act s'a întocmit după declarațiunea ce ni s'a făcut de către _____ față cu martorii _____ care l-au subscris împreună cu noi.

Declarant _____

Martori { _____

Ofițer al stării civile _____

Pare-mi-se că, în multe țări din centrul europei s'ar întrebuința registre similare pentru înscrierea cazurilor de starea civilă.

Cei chemați a uniformiza aceste lucrări pot adopta

cea ce este mai practic, mai lesnicios și consumă mai puțin timp.

I. I.
mehedinț

Cuvânt către consilieri Comunali.

(Prin Domnii notari).

Gândiți-vă că trebuie să fiți prin exemplul bun care sunteți datori al da, înainte mergătorii buneii înțelegerii între popor.

Casa, pământul Dvstră, bine îngrijit, să dovedească că veniți la Primărie, ca să puneți asemenea ordine și în afacerile comunei.

Nu uitați nici odată că sunteți mai întâi de toate Români!

Școala și biserica să le îngrijiți cu sfîntenie.

Lăpădați — în Primărie — ori ce alt gând afară de acela al binelui și a înaintării comunei.

Dacă vi se întâlnesc gândurile și faptele în acest scop comun, relațiunile dintre consilieri vor fi prietenești, cordiale.

Ei se vor prețui unul pe altul nu după partid politic ori confesiune, dar nici chiar după avere, — ci după muncă și priceperea care o arată la Primărie și în gospodăria lor proprie.

Doar oameni cum se cade sunt în toate

partidele.

Și iară, un om fără nici-o valoare, rămâne tot nimic, și dacă intră în cutare sau cutare partid.

Nu acela este mai bun și mai folositor unei națiuni, societăți, confesiuni ori partid, care injură mai amarnic pe contrari, ci acela care îi sacrifică mai multă inimă inteligență și desinteresare.

Să dăm fiecărui cinstea cuvenită după faptele sale, după rezultatul constructiv ce-l produce.

Gândiți-vă la toate acestea când intrați în Primărie. Dacă faceți așa, atunci comuna în fruntea căreia stați va fi condusă cât se poate mai bine între împrejurările date.

Ea va prospera și consătenii D-vs vă vor binecuvânta.

Dr. Emil Dandea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspuns la articolul apărut în „Adm. Rom.” No. 6-1927.

„Chestiunea inmanuărilor“

DI. coleg Ottocar Manoliu pornește o acțiune bazată pe art. 137 din constituțiunea română, carele de fapt ar fi frumoasă din punct de vedere al unificării inmanuărilor judecătorești de pe tot cuprinsul Țării noastre, însă nu înțeleg aceea, că de ce vrea din adins să ne facă și inmanuator comunal „asistent“ intrucât în articolul său vorbește de amenziile suferite de unii colegi din cauza inmanuărilor și DI. coleg ar afla înălăturarea acestor amenzi în aceea, că notarul comunei să fie atotputernicul inmanuator comunal și redactorul proceselor-verbale luate cu ocaziunea inmanuării adecă „Noi notarul comunei ne-am transportat la domiciliul adresatului și constatăm, că adresatul este mort deci cadavrul nu primește citațiunea pentru care ne întoarcem și semnăm prezentul proces-verbal“ așa, că dacă legea administrativă nu ne dă altceva un rol mai frumos în administrația comunală noi ne vom cauta un rol de transportare. Nu înțeleg aceea, că de ce avem lipsă de un proces-verbal cu ocaziunea inmanuărilor, când cineva a murit Dumnezeu să-l erte. Pur și simplu certificăm oficios chiar pe dovada de inmanuare, că „Adresatul din citațiunea alăturată este mort în comuna X“. Dat în Baia la 4 Martie 1927. Notar: Primar: sau numai notar cum dorește cineva?

Instanțele judecătorești vor ști procedura și vor ști ce să facă și nu trebuie explicat ce și ar fi rușinos, că de aceea nu s-a inmanuat citațiunea pentru că adresante este mort. Iar dacă cineva este în viață și nu primește citațiunea ori care agent instruat va ști procedura, nu trebuie să ne transportăm și noi la evenimentul acesta? Se poate, că numai eu susțin aceasta însă fiecare putându-și susține diferite păreri însă în realitate nu avem lipsă de atâtea transportări și de atâtea procese-verbale inutile.

În chestiunea această dacă î-mi permiți Domnule Coleg să propun și eu ceva să nu ne imbulzim noi așa tare pentru a ne exopera ceva din atribuțiunile agentului polițistului, inmanuatorului comunal și acestor organe simple fără cvalificația noastră; decât fiecare notar va ști cum trebuie să instrueze un polițist stabil, sau un impiegat comunal pentru inmanuări în toate fazele lor și în fiecare zi să controleze registru pentru inmanuările sosite adecă toate inmanuările vor trebui să fie efeptuite în baza legii X din 1875 pe răspunderea notarului comunal însă de către un inmanuator comunal care trebuie să deie și un examen și evidențiat la Judecătoria de ocol respectivă, acest inmanuator va lucra sub directă controlă a notarului comunal și vom

alege întotdeauna o persoană pricepută cu garanță morală și materială adecă de ex. un polițist comunal stabil. În urma acestora încă am să comunic, și aceea, că legea administrativă a intenționat (cel puțin după părerea mea) că inmanuările vor fi executate între celelalte atribuțiuni încă fictive când vorbește de „poliția administrativă“ care de fapt este inutilă numai totuși și legea

adm. nu a vrut, că notarul comunei odată să fie amintit, ca agentul agenților și asistentul cu marele titlu academic și atunci în rolul său de un organ de control să-l depună în cadrele inmanuatorilor comunali.

Legiuitor nu sunt însă nu m'a-și dimitte să fiu și inmanuator comunal.

Martin Gulácsy, notar.

ACTIVITATEA UNIUNEI GENERALE.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 429—1927.

Convocare.

Membrii Consiliului de administrație al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România prin aceasta se convoacă la

sedinta

care se va ținea în Cluj, Marți 3 Maiu 1927 dimineața la 9 ore în sala Prefecturii cu următoarea

BCU Cluj / *Ordine de zi.* Library Cluj

1. Raportul președintelui despre activitatea Uniunii Generale dela adunarea ținută în Oradea până în prezent.
2. Raportul Secțiunii economice și a contabilității despre scontrarea casieriei Uniunii, fondului Căminului și al revistei „Administrația Română“.
3. Raportul președintelui despre memoriul înaintat deja relativ la armonizarea salariilor.
4. Raportul președintelui la regulamentul despre felul actelor particulare și taxele cari se pot percepe pentru redactarea lor.
5. Raportul președintelui relativ la sesia notarială.
6. Propunere relativ la administrarea banilor Căminului notarilor.
7. Fuzionarea cu organizația notarilor din vechiul regat „Asociația Generală a Notarilor din România“.
8. Propuneri.

Se cere prezența **necondiționată** a domnilor membrii la aceasta ședință cu atât mai vărtos cât nu numai chestiunile aici înșirate, ci și unele propuneri cari se vor face din partea unor membrii sunt de mare interes pentru Uniune.

Domnii Președinți ai Reuniunilor județene sunt rugați să binevoiască a aduce cu sine negreșit taxele restante a Uniunii până la desocotire dela fiecare notar 400 lei din ori ce fonduri chiar prin împrumut oarecare intrucât nu ar fi acestea incasate, pentru că în lipsa banilor nu se mai poate face nimic și va rămânea toată responsabilitatea numai în sarcina lor.

Lugoj, la 15 Aprilie 1927.

Alexandru Buha

președintele Uniunii Generale a Notarilor.

ORDONANȚE CU CARACTER ADMINISTRATIV

România. Ministerul de Interne. Direcțiunea comunală. No. 02013 din 22 Febr, 1927.

Domnule Prefect,

În urma propunerilor primite dela comisia de studii administrative, instituite prin decizia noastră cu No. 6.397/927, vi-se dau instrucțiunile ce urmează, în legătură cu o mai bună aplicare a dispozițiilor legii maximumului taxelor și contribuțiilor comunale:

I. Este necesar să procedați la verificarea actualilor taxe și contribuțiuni. Fiecare autoritate comunală este obligată a lua imediat în cercetare taxele și contribuțiile prevăzute în bugetele exercițiilor 1926 și 1927, examinându-le mai întâi dacă sunt legale și în urmă dacă au produs venituri cari să justifice înființarea și menținerea lor.

După aceea se va propune consiliului comunal desființarea tuturor taxelor și contribuțiilor ilegale, precum și acelea, cari nu dau venituri suficiente pentru a justifica menținerea lor față de plusul de lucrări provocate prin constatarea și încassarea taxelor și față de neajunsurile aduse contribuabililor.

Este bine înțeles că la examinarea serviciilor înființate pe baza art. 4 din lege se va ține seama mai ales de foloasele ce aduc locuitorilor.

II. Înființarea, desființarea și modificarea taxelor și contribuțiilor se va face de aci înainte în conformitate cu dispozițiile legii de unificare administrativă, care nu concordă în totul cu legea maximumului.

Taxe și contribuțiile vor fi propuse de serviciile primăriei și vor fi supuse mai întâi cercetării delegației permanente și în urmă deliberărilor consiliului comunal.

Conform art. 211 din lege, înainte de ședința în care se vota înființarea taxelor și contribuțiilor comunale, trebuie să se citească propunerile în această privință în două ședințe publice, cari se vor ține la intervale de minimum 10 zile. După ce aceste citiri au avut loc, propunerile menționate mai sus se vor pune la ordinea de zi, care va sta afișată minimum 10 zile și numai în urmă se va putea proceda la votarea lor.

Consiliul comunal, conform art. 256, va examina de două ori chestiunea, luând încheieri la fiecare deliberare.

Prima încheiere se va afișa la primărie, timp de 10 zile, pentru ca contribuabilii să ia cunoștință și să facă reclamațiunile ce ar crede necesare.

După trecerea termenului de 10 zile, consiliul va delibera din nou, examinând reclamațiunile primite pronunțându-se asupra lor și luând ultima deciziune asupra taxelor și contribuțiilor.

Dosarele conținând ambele încheieri, procesul verbal de afișarea primei încheieri, reclamațiunile pri-

mite și toate lucrările relative, se vor înainta de către municipii Ministerului de Interne și de către toate celelalte comune prefecturii de județ.

Dosarele municipiilor se examinează de către Consiliul superior administrativ, iar acelea ale celorlalte comune de către delegațiunea permanentă județeană, fiind ascultat și delegatul Ministerului de Finanțe.

În conformitate cu acest aviz, Ministerul de Interne sau prefectul de județ decid definitiv asupra taxelor și contribuțiilor propuse.

Numai după primirea acestei decizii se va putea proceda la constatarea și încassarea taxelor.

III. Constatarea și impunerea taxelor și contribuțiilor precum și a celorlalte impozite comunale (cu excepția cotelor adiționale pe venit) se va face în conformitate cu legea din 20 Februarie 1887 pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale și cu regulamentul ei de aplicare din 28 Aprilie 1887.

Anexat vi-se trimite copie după lege și regulament.

Legea și regulamentul din 1887 au fost introduse în teritoriile unite prin legea maximumului, care prevede la art. 2 că „constatarea, lichidarea și perceperea acestor taxe se vor face conform legilor și regulamentelor speciale în această privință, cu restricțiunile prevăzute în prezenta lege”.

În conformitate cu art. 6 din legea citată mai sus și art. 1—19 inclusiv din regulament funcționarii primăriei fac primele constatări ale taxelor și contribuțiilor, servindu-se de normele fixate prin deciziunile sau regulamentele de înființarea lor sau după natura taxelor și contribuțiilor.

Agenții vor încheia pentru ori-ce constatare procese-verbale detașate din registre cu matcă. Procesul verbal se trimite sau se comunică contribuabilului impus iar matca se va reține de agentul de constatare spre a servi la formarea borderoului, cari vor servi contabilității primăriei pentru stabilirea debitului și formarea rolurilor.

Contribuabilii au dreptul să facă contestațiuni în contra proceselor-verbale de impunere. Contestațiile se judecă de către o comisiune compusă din trei consilieri comunali, aleși de către consiliul comunal.

Deoarece s'a observat că în unele comune nu s'a ales o asemenea comisiune și că contestațiile se judecă de delegațiunea permanentă, se atrage atențiunea ca să se procedeze strict, conform legii, deoarece asemenea date ale delegației permanente sunt nule.

Decisiunile comisiunei de apel sunt definitive.

Pe baza proceselor verbale de constatare, dacă impunerile nu au fost apelate și dacă s'a făcut apel, pe baza deciziunilor comisiunei de apel, se va proceda la

întocmirea rolurilor, la încasarea impozitelor, urmându-se în conformitate cu prevederile legii din 1 August 1921 pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

Contribuabilul nemulțumit mai poate face contestație la urmărirea averii mișcătoare în conformitate cu art. 34 din această lege.

Contestația se depune la primărie, în termenul fixat de acel articol și se examinează de primar, care are competență deplină a statua asupra tuturor chestiunilor de fapt și de drept deduse în judecata lui cu ocazia acestor contestațiuni.

Primarul va da o decizie specială pentru fiecare contestație.

În contra deciziunilor primarului, contestatorul nemulțumit poate face apel la tribunal.

Se atrage atențiunea că art. 249 din legea administrativă prevede că contribuțiunile comunale care au ca bază un venit impus și de Stat (taxa pe valoare locativă, prevăzută în tabloul de taxe la punctul 2, sau taxe de apă, gunoi, etc., cari ar fi socotite la imobile după vuloarea lor locativă), se vor fixa după venitul constatat în rolurile fiscului pentru impozitele comunale.

Vă rugăm să binevoiți a lua stricte măsuri ca autoritățile comunale din județul d-voastră să între în legalitate în ceiace privește aplicarea legii maximumului, controlându-se continuu prin pretori rezultatele obținute pentru comunele rurale.

Prezentul ordin circular s'a trimis prefecturilor de județe și primăriilor municipiilor.

p. Ministru, N. G. Musicescu.

p. Director general, V. Al. Constantinescu.

L E G E

pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale din 20 Februarie 1887.

(Cu modificările din 9 Aprilie 1889)

Art. 1. — Toate veniturile comunale se percep numai prin implinitori numiți deadreptul de consiliul comunal.

Art. 2. — Comunele pot însărcina percepătorii și agenții fiscului cu strângerea taxelor.

Art. 3. — Indemnizațiile agenților, prevăzuți la cele două articole precedente, vor consta sau în salarii mensuale, sau în remize din totalul percepșilor, fără ca ambele să poată depăși maximum de 8% sau în salare și remize, după găsirea cu cale a consiliului comunal.

Art. 4. — Abrogat prin art. 1 din legea dela 1 August 1921.

Art. 5. — Cassierul comunei și agenții implinitori sunt asimilați cassierilor și agenților Statului. Ei se numesc și revoacă de consiliul comunal.

Art. 6. — Sunt aplicabile comunelor legea contabilității generale a Statului și legile de urmărire și de percepere a contribuțiunilor și a celorlalte taxe sau venituri publice a Statului

Pentru celelalte taxe comunale cari se percep pe bază de roluri nominative, constatarea se va face prin agenți numiți de administrația comunei.

În contra acestor din urmă constatări se pot adresa contestațiuni, în termen de 10 zile dela comincare, către primăria comunei, Contestațiunile se vor judeca de o comisiune de 3 membrii, aleasă pe fiecare an din sânul consiliului comunal. Deciziunile comisiunii sunt definitive.

Un regulament de administrațiune publică va determina formalitațile privitoare la facerea constatărilor, precum și la procedura și judecata contestațiunilor.

(Art. 7 și următorii au fost abrogate prin legea asupra desființării accizelor și înființării fondului comunal din 3 Martie 1903).

REGULAMENT

pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale din 28 Aprilie 1887.

PARTEA I.

Despre constatarea veniturilor directe.

Art. 1. — Constatarea veniturilor comunale cari se percep în mod adițional, pe lângă impozitele directe ale Statului, se face pe baza rolurilor întocmite pentru aceste impozite.

Pentru celelalte taxe sau venituri cari se percep prin roluri nominative și cari au alte baze decât cele stabilite pentru impozitele Statului, precum: taxele de prestațiune, taxele asupra locurilor virane, asupra ospelilor, grădinelor, teatrelor, asupra firmelor, servitorilor, livretelor, cailor, asupra birjilor, taxele de abonament pentru distribuirea apei, curățirea gunoaielor, taxa de pavaj, etc., constatarea ce se face conform art. de mai jos.

Art. 2—6 inclusiv abrogate prin legea pentru unificare contribuțiunilor directe din 1923.

Art. 7. — Costatarea taxelor și veniturilor comunale prevăzute la aliniatul 2 din art. 1 se va face prin agenții de constatare, numiți sau comisionași de administrația comunală.

Art. 8 — Aceste constatări se vor face de două ori pe an, în cursul lunilor Mai și Noemvrie. Pentru veniturile ce se percep în mod accidental, precum taxe la ambulanți, taxe pentru bălcu, fârguri, etc., piețe trotoare etc., constatările se face în ori-ce timp a anului.

Art. 9 abrogat prin art. 13 din legea pentru unificarea contribuțiunilor directe din 1923.

Art. 10 — Pentru ori-ce constatare agenții vor încheia procese verbale, detașate din registrul cu matcă, cari se vor remite sau comunica contribuabilului impus, iar matca se va reține de agentul de constatare, spre a servi la formarea rolurilor sau borderourilor ce se vor emite implinătorilor pentru stabilirea debitului.

Art. 11 — În cazul când contribuabilul impus nu

s'ar afla de față sau ar refuza de a primi procesul verbal, acest proces-verbal se va lipi pe ușa casei contribuabilului, făcându-se pentru aceasta mențiune în proces-verbal.

Art. 12 — În contra acestor constatări se pot adresa contestațiuni dela 1 până la 10 ale lunilor Iunie și Decembrie, cari se vor judeca de o comisiune de 3 consilieri, aleși pe fiecare din sânul consiliului.

Această comisiune va lucra în permanență dela 1 până la 15 ale lunilor Iunie și Decembrie. Părților, în momentul prezentării contestațiunii, li-se vor indica termenul de judecare și comisiunea va decide, fără a fi trebuință de noi citațiuni. Lista contestațiunilor de judecată de fiecare zi se va afișa la localul primăriei.

Pentru contestațiunile primite prin poștă se va comunica părților termenul de judecată prin agenții administrativi.

Agentul de constatare va asista la judecarea contestațiunii și va susține drepturile comunei.

Art. 13 — Comisiunea de apel se poate concova de autoritatea comunală și la alte epoci decât cele fixate mai sus.

Art. 14 — Pe temeiul constatărilor făcute și a deciziunilor comisiunii de apel, serviciul de constatare al comunei va întocmi imediat roluri definitive și le va preda perceptorilor cel mai târziu până la 10 din lunile Iulie și Ianuarie.

Rolurile de percepțiune vor fi întocmite nominative, indicând taxele impuse și categoria lor și timpul de când urmează a se face plata.

Art. 15. — Adausele, scăderile, sporirile și reducerile aprobate de comisiunile de apel se vor aplica dela data de când ele au avut loc. Este bine înțeles că asemenea operațiuni nu se vor aproba pentru exerciții închise.

Art. 16. — În cazurile când perceperea taxelor constatate trebuie să fie făcută imediat, agentul de constatare va preda perceptorului un aviz, în puterea căruia va proceda imediat la împlinire.

Art. 17. — Contribuabilul va putea face contestațiune la comisiunea de apel în termenele și condițiunile prevăzute de art. 12 de mai sus, și dacă comisiunea va reduce taxele, diferența percepută se va restitui ori se va ține în seamă pentru trimestrele viitoare.

Restituirea se va face în temeiul deceziunii comisiunii de apel și după prezentarea chitanțelor de plată.

Art. 18 — Constatarea taxelor ce se percep prin abonament (distribuirea apei, curățirea gunoaielor, etc.) se va face conform condițiunilor stabilite de autoritatea comunală și acceptate de fiecare abonat.

Art. 19 — Constatarea veniturilor din înscrieri se va face pe baza contractelor speciale încheiate în acest scop.

În ce privește închirierile de locuri mici, prin piețe, târguri, trotuare, etc., constatarea se poate face și prin

încheere de proces-verbal de către agentul de constatare al comunei.

Pentru amenziile de contravențiuni, sentințele condamnatoare vor servi ca titluri de constatare.

Pentru constatarea taxelor de birji se vor lua de normă autorizațiile date de poliție și vizate de administrația comunală; iar pentru trăsurile cu abonament și omnibuze, constatarea se va face de agenții comunali.

Rezultatul acestor constatări se va înscrie prin roluri nominative.

PARTEA II.

Art. 20. — Percepțiunea veniturilor comunale se va face numai prin perceptori numiți de autoritatea comunală.

Autoritatea comunală va putea însărcina cu perceperea veniturilor sale și pe perceptorii și agenții fiscalului. Această însărcinare nu se va putea da decât cu prealabila autorizație a Ministerului de Finanțe pentru comunele urbane reședințe de județ; iar pentru celelalte comune cu autorizarea administratorului financiar al județului.

Art. 21. — Perceptorii comunali vor trebui să depună, înainte de intrarea lor în funcțiune, o garanție în bani sau efecte de Stat ori comunale, echivalentă cu maximum 5 la sută din debitul anual constat de pe rolurile de împlinire.

Aceste garanții se vor depune la Cassa de depuneri și consemnațiuni, iar recepsele se vor conserva de către cassierul comunei.

Garanțiile se pot forma și prin rețineri de a patra parte din apunamentele sau indemnitatea netă mensuală a perceptorului.

Art. 22. — Liberarea acestor garanții nu se va putea face în comunele urbane decât prin deceziunea consiliului comunal, în urma lichidării gestiunii definitive a agentului perceptor.

Art. 23. — Serviciul de percepere în comunele rurale va fi încredințat de precădere perceptorilor sau agenților de percepțiune ai fiscalului.

Garanțiile perceptorilor sătești se vor libera numai după deciziunea consiliului comunal, aprobată de delegațiunea permanentă județeană.

Art. 24. — Împlinirea impozitelor și celorlalte taxe se face în baza rolurilor și altor titluri de constatare, întocmite în conformitate cu dispozițiunile regulamentului de față.

Art. 25. — Autoritatea comunală va fixa la începutul fiecărui an prin buget indemnitațiile acordate pentru serviciul de percepere.

Aceste indemnități vor consta sau în apunamente fixe sau în remize ce nu pot trece în nici un caz de peste 8 la sută.

Art. 26 Remizele se vor calcula asupra totalului sumelor vărsate în cassa comunală, afară de zecimile comunale. Plata acestor remize se va face prin emisiune

de mandat asupra cassierului comunal.

Art. 27. — Perceptorii împlinesc veniturile comunale puse în sarcina lor prin roluri și alte titluri de constatare. Împlinirea se face la termenele fixate prin legea de percepere și prin actele de constatare.

Art. 28. — Pentru ori-ce sumă percepută, percepătorii vor libera imediat chitanță tipărită, tăiată dintr-un registru cu matcă dat de comună.

Ei vor înscrie imediat sumele primite în registrele respective și pot descărca în roluri la partida contribuabilului sumele percepute.

Perceptorii sunt datori a prezenta contribuabililor rolurile cu partida datoriei lor și a da orice deslușiri când li-se vor cere.

Art. 29. — Vărsămintele la cassa comunală se vor face de percepători prin declarațiuni, specificând natura fondurilor și exercițiilor din cari fac parte, cel puțin odată pe săptămână, afară de cazurile când administrațiunile comunale nu vor hotărâ termene mai scurte.

Cu această ocazie percepătorii aduc spre verificare, contabilității, în comunele rurale înaintea primarului, registrele de chitanța și jurnalul de cassă, spre a se încredința despre exactitatea lor.

În schimbul vărsământului făcut, percepătorii primesc recepisa, cassierului comunei, vizată de primar sau delegatul seu, conform art. 10 din legea contabilității generale. Numai aceste recepise pot fi considerate ca acte legale de descărcarea vărsământului făcut.

Art. 30. — Perceptorii sunt datori să achite debitul fiecărui trimestru după roluri până la finele lunii I-a din trimestrul viitor; iar celelalte taxe venturi cari nu se percep trimestrial, dar a căror împlinire va fi fost pusă în sarcina lor, în termen de 2 luni cel mult dela data ordinului de împlinire sau dela data exigibilității lor.

Art. 31. — Pentru toate sumele neachitate în termenele prevăzute de articolul precedent, precum și pentru orice deficite, percepătorii sunt responsabili cu întreaga lor garanție și avere și vor fi imediat urmăriți, conform legii speciale de urmărire.

Art. 32. — Pentru orice deficit sau rămășiță constatată asupra percepătorilor, provenind din orice contribuțiuni, taxe sau venituri, comuna se va despăgubi din orice avere a percepătorului, cu preferință în contra oricărei datorii particulare, fără ca în privința imobilelor să fie supuse la formalitatea înscripțiunii (art. 13 din legea de percepere).

Perceptorii nu pot fi descărcați pentru neîmplinirea veniturilor puse în sarcina lor, decât atunci când vor dovedi, cu acte legale, înaintea autorității comunale, că neîmplinirea nu provine din neglijența lor și că au întrebuițat în timpul oportun toate diligențele și urmărirea legale.

Art. 33. — Pentru constatarea operațiunilor făcute de percepători, ei vor ține registrele următoare:

a) Un registru de chitanțe cu matcă;

b) Un registru recapitulativ, compus de două părți: partea I cassa banilor, și partea II, debitul și creditul;

c) Un registru de urmărire, indicând numele contribuabililor urmăriți, sumele datorite, timpul datoriei, averea administrațiunea comunei.

Pentru comunele rurale tipărirea registrelor necesare serviciului de percepere a veniturilor comunale se va face de Imprimăria Statului, sau în caz de trebuință la tipografia particulare, însă în acest caz numai cu autorizarea și sub controlul delegațiunii permanente județene.

Orice depozit particular de condici de chitanțe pentru contribuțiuni comunale puse în comerț va fi supus confiscării, urmărindu-se făptuitorii, conform art. 395 și 396 din codul penal.

Art. 34. — Registrele de chitanțe întrebuițate de percepători se vor depune imediat, după terminarea registrelor de chitanțe.

Registrele de chitanțe înapoiate de percepători se vor verifica de către serviciul de contabilitate și se vor certifica pentru exactitatea sumelor împlinite și vărsate la cassa comunală.

Orice sume se vor descoperi nevărsate, sau alte abuzuri, se vor denunța imediat primarului, prin un referat detaliat.

Agenții cari vor fi cunoscut asemenea abuzuri și le vor fi tolerat, se vor urmări imediat la despăgubirea comunei de sumele sustrate (art. 87 din legea contabilității generale).

Art. 35. — În a 2-a lună cel mult a fiecărui trimestru, toți percepătorii de contribuțiuni directe și indirecte sunt datori a preda la comună conturile de gestiune pe trimestrele trecute, în dublu exemplar.

Conturile vor cuprinde debitul, creditul, vărsările efectuate și rămășițele specificate pe natura veniturilor și pe ani. La conturi se vor anexa recepisele de vărsămintele făcute. La finele anului sau la încetare din funcțiune, percepătorii vor anexa, pe lângă conturile percepătorilor de gestiune, liste nominative de rămășițele existente și actele de urmărirea acestor rămășițe întocmite în condițiunile legii de urmărire.

Art. 36. Primarul (prin serviciul de contabilitate) va certifica și va decide asupra conturilor în termen de 15 zile cel mult dela depunerea lor. Un exemplar de cont, cu aprobarea primarului, se va înapoia percepătorului.

În contra deciziunii primarului, percepătorul nemulțumit poate apela, în termen de 2 luni dela primirea deciziunii, la tribunalul județului, care se va pronunța definitiv.

Apelul la tribunal nu suspendă executarea deciziunii decât în cazul când apelantul va garanta drepturile comunei prin depunerea sumelor constatate în sarcina sa. (Art. 16 din legea dela 1 August 1921).

Art. 37. — Deciziunea primarului se va înscrie chiar pe contul de gestiune, ultima filă a ambelor conturi.

Un exemplar va rămânea la primrie și celalalt se va da percepteurului.

Dacă deciziunea va fi condamnatoare, ea se va comunica prin un agent administrativ condamnatului. Predarea se va constata prin chitanță în regulă, semnată de percepteur, pe care o va viza agentul însărcinat cu remiterea ei și o va înainta primarului.

În lipsă dela domiciliu, sau în caz de refuz din partea percepteurului, agentul va lăsa deciziunea la locuința condamnatului, constatând faptul prin proces-verbal, în asistența a 2 martori.

Acest proces-verbal echivalează cu comunicarea în persoană și data lui se va lua de bază pentru termenul de apel.

Art. 38 — Primarul, odată cu depunerea conturilor de gestiune administrației financiare a comunei înaintea consiliului comunal, conform legii comunale, va supune consiliului o dare de seamă detaliată de cercetarea conturilor de gestiune ale agenților, manipulatori de bani comunii și de măsurile luate pentru lichidarea gestiunii lor.

Art. 39. — Nu pot fi numiți în funcțiunea de percepteur și de manipulatori de bani publici ai comunii decât persoanele cu cunoștințe, cari au satisfăcut condițiunile legii militare și cari însușesc celalte condițiuni prevăzute de legi pentru a fi funcționari publici.

Art. 40. Abrogat prin art. 60 alin. 6 și art. 99 din legea pentru unificarea administrației.

Art. 41. — Atât percepteurii cât și agenții auxiliari vor fi comisionați de primarul comunei și astfel vor fi considerați ca agenți publici.

Art. 42. — Pentru îndeplinirea datoriilor ce le incumbă, percepteurii și agenții auxiliari vor cere concursul și asistența agenților polițienesci, cari nu o vor putea refuza ori de ori pe câte ori le va fi cerută în interesul serviciului.

Art. 43. — Agenții autorităților polițienesci cari vor neglija sau vor refuza de a da la timp concursul și asistența cerută în mod formal, se vor pedepsi pentru prima oară cu jumătate leafa pe o lună, pe baza unei constatări făcute de delegatul primarului în asistența șefului agentului polițienesc. În caz de recidivă, agentul polițienesc se va destitui și se va da în judecată, conform art. 190 din codul penal (art. 33 din legea de percepere).

Afară de aceasta, șefii autorităților de cari depind acei funcționari vor putea lua și ori-ce măsuri disciplinare în urma mijlocirii autorității comunale.

Art. 44 — Percepteurii și agenții lor nu pot, sub pedeapsa prevăzută de codul penal exercita nici un comerț și nici să fie în serviciul cuiva.

Art. 45. — Pentru ori ce neglijență sau întârziere în împliniri sau în facerea vărsămintelor, percepteurii vor putea fi amendați cu 25 până la 300 lei.

Cu aceeași amendă se vor pedepsi percepteurii

cari vor neglija de a adiona registrele pe chitanțe, de a trece sumele împlinite în registrele respective și de a descărca zilnic în roluri la partida contribuabililor sumele percepute.

Art. 46. — Percepteurii cari nu vor preda la termenele prevăzute conturile de gestiune, sau nu vor încheia și preda imediat după încercetarea lor din funcțiune, conturile și actele gestiunii lor, se vor pedepsi cu amendă dela 50 până la 500 lei.

Această amendă se va pronunța de primar și se va aproba de autoritatea comunală. În caz de insolabilitate, amenda se va înlocui prin închisoare pronunțată de tribunalul competente.

Dacă percepteurul perzistă în refuzul de a-și preda conturile și actele serviciului, ele se vor încheia de către un agent al fiscoi, în asistența unui delegat comunal (art. 66 l. p.)

Art. 47. — Ori-ce mănuitor de bani publici care va fi comis sustrageri sau delapidări de bani în paguba comunei, va fi urmărit pentru despăgubire în orice avere, fără nici un fel de somațiune sau chemare în judecată ci numai în virtutea actelor de constatare, și cu dreptul de preferință, conform art. 32 de mai sus, fără de prejudiciul pedepselor prevăzute de codul penal pentru asemenea fapte.

Art. — Constatarea delapidărilor se va face de către controlorii comunali sau de alți delegați ai comunei și de către oricare funcționar public al comunei sau al Statului.

Procesele-verbale dresate de acești agenți față cu partea interesată (percepteurul sau garantul), sau după chemarea lui în regulă, vor face proba în justiție și nu vor putea fi atacate decât prin înscriere în fals sau pentru motive de eroare bine constatată, conform procedurii penale (art. 12 din legea contabilității generale).

Art. 49. — Orice mănuitor de bani publici ai comunei nu va putea fi descărcat de deficitul constatat asupra-i sub nici un cuvânt, nici chiar sub acela că i s-au furat sau că a pierdut banii, de nu va justifica că pierderea a provenit dintr-o forță majoră bine constatată și că s'au luat toate precauțiunile prescrise de lege pentru incasarea banilor.

Însărcinații cu mănuierea banilor publici nu vor putea fi descărcați de deficitul constatat asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea avea ordine scrise sau verbale, sau chiar recepise dela osebii funcționari, fie superiori sau egali, pentru întrebuițarea banilor constatată lipsă din casă.

Ca acte descărcătoare nu se pot ține în seamă decât mandatele și recepisele oficiale, liberate în conformitate cu legea contabilității generale.

Funcționarii cari vor fi dat ordine sau recipise ilegale, se vor urmări în justiție.

Art. 50. Perceptorii nu vor putea primi dări pe trimestrul curent mai înainte ca contribuabilul să fi achitat datoria sa pe trecut.

Contravențiunile de această dispozițiune se vor pedepsi cu amendă de 100 lei.

Control.

Art. 51. — Agenții de control și de inspecțiune, inspectând situațiunea perceptorilor comunali, cari aflându-se și perceptorii ai Statului, vor inspecta totde-

odată și situațiunea bănească a Statului, a județului sau a altor casse (art. 99 din legea contabilității generale).

Acești funcționari sunt răspunzători cu averea lor pentru ori-ce sustrageri sau delapidări comise de perceptorii, în cazul când deficitul sau sustragerile ar proveni din rea priveghere sau lipsă de priveghere sau verificare, fără prejudiciu pedepselor prevăzute de lege (art. 19 din legea percepției, art. 87 din legea contabilității generale).

PUBLICAȚIUNI

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar comunal (secretar de notar) la primăria comunei Ditrău, devenit vacant prin numirea titularului, se publică concurs.

Reflectanții sunt invitați să-și înainteze cererea înregistrată conform statutului funcționarilor publice până în ziua de 20 Aprilie 1927 la notarul comunei.

Pot concura persoane cu diploma de notar.

Retribuțiunea, conform bugetului este Lei 3500 și 1000 lei lunar indemnizație de chirie.

Ditrău, la 2 Aprilie 1927.

Primăria.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de secretar comunal-cercual la notariatul Ibănești și un post de șef al biroului de populație și tutor orfanal, conform dispozițiilor Art. 78 din Regulamentul Legii Statutului funcționarilor publice, se publică concurs.

Doritorii de a ocupa acestea posturi sunt invitați a-și înainta cererile lor intrunite cu documentele prescrise de art. 7 din regulament, cel mai târziu până în ziua de 30 Aprilie 1927, la notariatul Ibănești.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în Bugetele comunale.

I. P. Harșianu.
notar cercual.

Anunț.

Subsemnatul Vasile Popi agent stagiar al comunei Breasta din plasa Balta Verde jud. Dolj

Având practică de secretar comunal și îndeplinind condițiunile legii din statul funcționarilor, caut post de secretar comunal în județele Arad și Timiș-Torontal.

Vasile Popi
agent stagiar.

Publicațiune.

Primăria comunei Sănnicolaul-mare județul Timiș-Torontal publică concurs pentru complectarea postului de controlor financiar.

Concurenții vor dovedi că sunt cunoscători ai legii contabilității publice și comunale și vărsați în agende de impozite și urmărire.

Leafa lunară este de 4000 lei și accesorii pentru iluminat și încălzit cari se vor staveri în bugetul comunei a fiecărui an aparte.

Reflectanții vor dovedi că sunt cetățeni români, că posed limba Statului, totodată vor accluda la cererea lor toate certificatele prevăzute de art. 7. al regulamentulului pentru aplicarea Legii statutului funcționarilor publici.

Cererile sunt a se înainta primăriei comunale până la cel mai târziu 19 Aprilie a. c.

Sănnicolaul-mare, la 19 Martie 1927.

Primăria comunală.

Concurs.

La notariatul Vad, plasa Bratca, județul Bihor se caută spre aplicare un secretar de notar sau un grefier vărsat în toate agendele notariale.

Retribuțiunile sunt 4500 lei lunar, locuință gratuită.

Cererile scrise de mâna proprie, prevăzute cu acetele prescrise de lege, împreună cu certificatele de serviciu se vor trimite la adresa notarului cercual din Vad (Jud. Bihor).

Postul se poate ocupa imediat.

Vad, la 2 Februarie 1927.

Aron Friedmann
notar.

La notariatul Săn-Mihaiul-Român, județul Timiș-Torontal, se caută un scrietor cu praxă în toate agendele notariale și cunoasterea perfectă a limbei oficiale atât în scris, cât și verbal.

Salar lunar 3000 lei, chirie 700 lei și anual 12 m³ lemne de foc și după sârguință venite laterale.

Postul se poate ocupa imediat.

NOTAR.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de impiegat la notariatul din Șebîș se publică concurs.

Retribuțiunile sunt cele corespunzătoare clasei X. de salarizare.

Candidații trebuie să poseadă :

1. Extras de naștere,
2. Certificat de studii,
3. Diploma de notar,
4. Declarație de limbile ce vorbește,
5. Certificat militar.

Cererile se vor înainta până la 30 Aprilie 1927 la primăria Șebîș.

Șebîș, la 6 Aprilie 1927.

Primăria.

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar notarial la notariatul cercual Valea-lungă, jud. Târnava-mică, publicăm concurs.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugete comunelor aparținătoare cercului, adică 4000 lei lunar.

Postul se poate ocupa imediat după numire.

Reflectanții să-și înainteze cererile până la 30 Aprilie 1927 notarlatului susnumit.

Valea-lungă la 6 Aprilie 1927.

Kanabé, notar.

Publicațiune de licitație.

Se comunică că în 20 Aprilie 1927 orele 8 dim. în comuna Bologa se va da prin licitație publică dreptul de vânat a comunei susnumite pe timp de 5 ani cu începere dela 1 Ianuarie 1927. Tot în 20 Aprilie 1927 orele 14 se va da în arândă prin licitație publică dreptul de vânat al comunei Morlaca în comuna Morlaca.

Condițiile de licitație se pot vedea în biroul notariatului Morlaca sub orele oficioase.

Morlaca, la 17 Martie 1927.

Quintiliu Bordan
notar.

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar notarial a notariatul Scărișoara, județul Turda, prin prezenta publicăm concurs. Retribuțiunile sunt : salar lunar 4000 Lei plus 50% din venitele lucrărilor particulare cari le va face și venitele dela manipularea biletelor de vite. În caz că petiționarul va fi versat în agendele adm. și va fi capabil de a conduce adm. singur, i-se vor face și alte înlesniri de traiu.

La acest notariat mai aparține și comuna Aucșeni. Locuitorii : 8000 suflete.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați a-și înainta cererile scrise de mâna proprie, acestui notariat împreună cu actele de calificare.

Notar.

Tânăr inteligent cu diplomă de secretar, cunoscând limba română, germană și maghiară, având o praxă distinsă în toate lucrările notariale, bun scriitor la mașină, caut post la un notariat comunal sau cercual ca secretar.

Adresa : Teutschländer Martin, secretar comunal Heudorf, jud. Târnava-Mare.

Publicațiune.

Cancelist de 28 ani, necăsătorit, izr. cu practică administrativă de 5 ani în stare conduce ori ce birou singur, și-ar însschimba postul cât de urgent oferte pe adresa Simion Sajovits ajutor de notar cu locuința în Valeni jud. Maramureș p. u. Ocnașugatag.

Un practicant de notar cu 4 cl. Se. superioară de comerț caut post la un notariat ; pentruca după timpul de practică să pot fi primit la cursul de notari ; cunosc limba maghiară și română în vorbă și în scris.

Postul pot să-l ocup imediat. Rog trimiterea ofertei la adresa de mai-jos.

Szöcs Károly
Tomești. P. u. Cârța jud. Ciuc.

Publicațiune.

La notariatul cercual Leș, jud. Bihor, se caută un scrietor, cu practică în toate agendele notariale. Plata : 2000 Lei și întreținerea totală, afară de spălat.

Leș, la 4 Februarie 1927.

Notar.

Publicațiune de concurs.

Pentru ocuparea postului de secretar comunal în comunele aparținătoare de notariatul cercual Pănet, se publică concurs. Retribuțiunile sunt celea prevăzute în bugetele comunelor.

Cererile adiustate cu actele provăzute în Statutul funcționarilor publici, se vor înainta notariatului cercual din Pănet.

Notar.

Concurs.

La notariatul cercual Archiș (la o distanță de 5 Klm. de Beliu) plasa Beliu, județul Bihor se publică concurs pentru complectarea postului de scriitor. — Se pretinde cunoașterea perfectă a limbei oficiale atât în scris cât și verbal și ca reflectantul să fie deplin vărsat în agendele administrative. — Retribuțiunile sunt : salar lunar 3000 lei, cca 1500 lei din venitele laterale și bani pentru chirie.

Cererile scrise cu mâna proprie, provăzute cu actele prescrise de lege, împreună cu certificate de serviciu se vor trimite la adresa notarului din Archiș. —

Postul se poate ocupa imediat.

Archiș, la 13 Ianuarie 1927.

Notar